

Eesti Rahvaluule Arhiivis

25. veebruaril toimus Eesti Kirjandusmuuseumis pidulik aktus, kus tänati rahvapärirumise talletajaid. Eesti Vabariigi Presidendi 2009. aasta rahvaluule kogumispreemiad andis Kaie Humalale ning Hille Tartole kätte Tartu linnapea Urmas Kruuse. ERA teadur Astrid Tuisk andis kuulajatele ülevaade ka teistest 2009. aastal arhiivile laekunud folkloorihuviliste ja folkloristide kaastöödest.

Alates vastlapäevast, 16. veebruarist on ERA arhiiviliste mõtteteradega ka Twitteris: <http://twitter.com/eratera>.

Samuti on ERAal alates veebruarist 2010 uus logo.

Ave Tupits

Eesti Kirjandusmuuseumi folkloristika osakonnas

17. ja 18. detsembril 2009 korraldas folkloristika osakond Eesti Kirjandusmuuseumi saalis 53. Kreutzwaldi päevade teaduskonverentsi, millega märgiti ka astronoomia-aasta lõppemist.

Esinesid Tartu Observatooriumi direktor Laurits Leedjärv (Tähetolmu saadikud Universumit uudistamas), Jaan Kaplinski (Minu elu kahes kultuuris), Jaak Tomberg (Taevatähed kirjatähes. Võõra kujutamise võimalikkusest), Andrus Org (Düstoopiad eesti kirjanduses), Öne Kepp (Eesti luule taevaletus. Tähekujundi funktsioonid ja semantiline tüpologia) Janika Kronberg (Henrik Visnapuu tuuline teekond võõraste tähtede all), Marin Laak (Kreutzwaldi sajandist eesti kirjandusajaloo kosmoses), Ene Ergma (Tähtedest kosmoseni), Jaan Einasto (Tänapäeva astronoomia), Jaak Jaaniste (Nibiru), Aado Lintrop (Orioni kingitus ja teised taevased tähised Roerichite maailmapildis), Mall Hiimäe ("Palmse taevast" maa pealt vaadelduna), Enn ja Tiiu Ernits (Vadja rahvaastronoomia 20. sajandil), Juri Berezkin (Can we know something about European Mesolithic cosmonymy?), Amar Annus (Horoskoobi kui brändi ajaloolisest tekkimisest või kujunemisest), Peeter Espak (Kosmose loomise/tekkimise müüdid kui elutunnetuse peamine alus Lähis-Ida rahvaste juures) ja Urmas Sutrop (Põhjanael ja Linnutee).

Konverentsi viimane sektsioon ühendas astronoomiateema konverentsiga Medica 6. Esinesid Mare Kõiva (Kuufaasid ja päike 20. sajandi ravimisstrateegiates), Raivo Kalle ja Renata Sõukand (Taimed ja taevatähed) ja Andres Kuperjanov (Paarist astronoomilisest argiuskumusest). Piret Paal oli konverentsile saatnud vaatmiku "Kuu kuulemattooman, päivän tietämättömään – kasvaja ravi soome rahvameditsiinis".

Esitleti ka Ingrid Rüütli koostatud Kihnu tantsulugude heliantoloogiat ning sarjas Sator ilmunud Dan Ben-Amose artiklikogumikku *Kommunikatsioon ja folkloor*.

25. veebruaril avas folkloristika osakond Eesti Vabariigi Presidendi rahvaluule kogumispreemiate üleandmise lõpetuseks kirjandusmuuseumi saalis Renaldo Veeberi näituse “Eesti mütoloogia”.

Osakonna teispäevaseminarid

12. jaanuaril esines Matej Goršič (Sloveenia, Ljubljana), kelle ettekande teemaks oli päikese vabastamise laulu (*päivänpäästöruno*) võrdlev folkloristlik analüüs. Esineja vaatles kõnealust ingeri rahvalaulu kui mitmeti interpreteeritavat teksti, mille elemente ei saa asetada ühteainsasse tõlgendusraami.

19. jaanuaril rääkis Katre Kikas kirjutamisest ja lugemisest, kirja õppimisest ja kohandamisest ning Austraalia põlisrahvastest. Jutu lähteks oli Penny van Toorni raamat *Writing Never Arrives Naked. Early Aboriginal cultures of writing in Australia* (2006).

26. jaanuaril andis Kirsti Jõesalu ülevaate nõukogude argielu uurimisest etnoloogias, tuginedes praeguseks lõppenud uurimisprojekti “Argielu strateegiad ja praktikad Nõukogude Eestis” (2002–2005) tulemustele ja kogemustele.

2. veebruaril andis arheoloog Tõnno Jonuks ülevaate arheoloogilistest kaevamistest Kukrusel.

16. veebruaril vahendasid Anu Korb, Aado Lintrop, Risto Järv ja Jonathan Roper muljeid II ülevenemaalisel folkloristide kongressilt Moskvast.

2. märtsil tutvustas Mare Kalda seminaris “Kohad ja Internet, kohad Internetis” meediateoreetik Shaun Mooresi artiklit “The doubling of place: Electronic media, time-space arrangements and social relationships” (2004).

9. märtsil kõneles Liisi Laineste (“Kolme rahva anekdoodid kolmel rahval”), kes esitles Ida-Euroopa naljade andmebaasi toorikut, mis esialgu koosneb eesti, vene ja poola kolme rahva anekdootide valimikust.

23. märtsil arutleti Eda Kalmre juhtimisel Eesti Rahva Muuseumi valmiva uue maja püsinäituse kujundamise teemadel.

30. märtsil rääkis Mäetaguste toimetuskolleegiumi liige Guntis Šmidchens oma peatselt valmivast raamatust, kus ta analüüsib Baltikumi taasiseseisvumisaega, laulvat revolutsiooni ja rahvatraditsioone.

Asta Niinemets